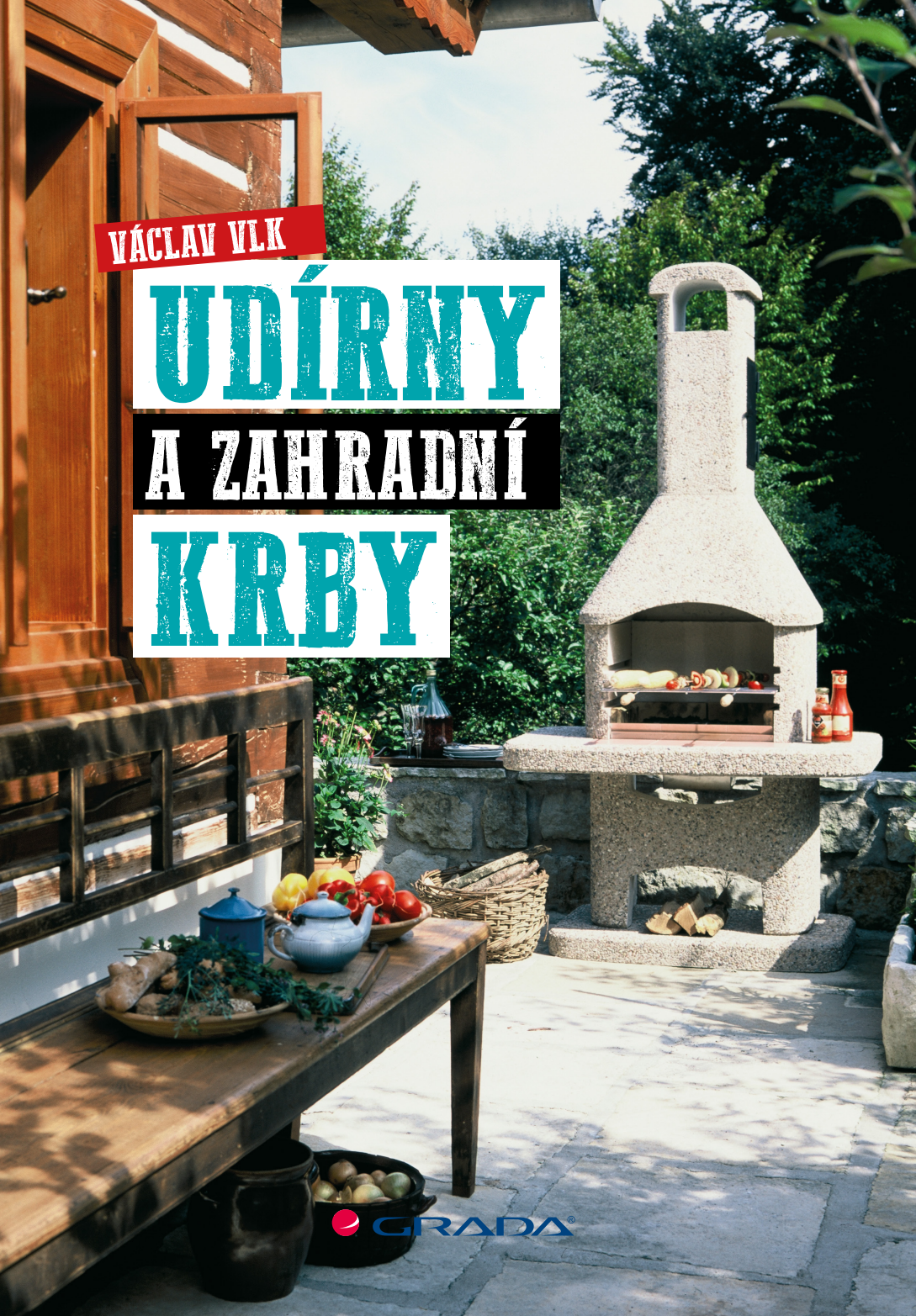

VÁCLAV VLK

UDÍRNY

A ZAHRADNÍ

KRBY

VÁCLAV VLK

**UDÍRNY
A ZAHRADNÍ
KRBY**

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

VÁCLAV VLK

UDÍRNÝ A ZAHRADNÍ KRBY

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 7166. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová

Sazba a grafická úprava Anita Ponešová

Foto na obálce firma NORMAN spol. s r. o.

Fotografie, návrhy a plány autor, není-li uvedeno jinak

Počet stran 120

První vydání, Praha 2019

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2019

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2019

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-2717-7 (ePub)

ISBN 978-80-271-2716-0 (pdf)

ISBN 978-80-271-0713-1 (print)

Obsah

Nová doba, nové krby a udírny.....	7
Naše tvoření.....	10
Dřevo a ostatní paliva.....	18
Umístění krbů, udíren a podobných zařízení.....	30
Grilování, nebo barbecue?.....	44
Jednoduché malé zahradní grily.....	56
Lehké grily bez stříšky.....	68
Grily se zadním roštem.....	76
Moderní i klasické zahradní udírny.....	88
Probatum est.....	106

Nová doba, nové krby a udírny

Říká se, že lidstvo učinilo největší krok kupředu, když jakýsi pradávný génius vynalezl kolo. Jiní oponují, že největším úspěchem je vynález elektřiny a od ní odvozené elektroniky a počítačů.

Já si myslím, že největším vynálezem bylo zkrocení ohně.

Všechna zvíř, až na domestikovaného psa, se ohně bojí. I naši nejbližší biologičtí příbuzní, lidoopi, se ho bojí.

Jen my ne. My oheň vyhledáváme, používáme a milujeme. V každém z nás je někde ukryt onen bájný „praotec Janeček“, který seděl v jeskyni u ohýnku, hřál se a odpočíval. Dodnes rádi sedíme u ohně a díváme se do plamenů. A jak se tak díváme, díváme a přemýšlíme, dostaneme hlad.

Ostatně oheň a jídlo jsou pro nás jen dvě strany téže mince. Dnešní na ohni opečený špekáček či na grilu udělaný kotlet je vlastně takový moderní ekvivalent kousku mamutí kýty. Jenže i ta moderní podoba se mění. Podíváme-li se na obrázek, uvidíme idylku, kde si máma a dva synové opékají špekáčky nad ohněm. Něco, co bylo běžné už od dob první republiky. Ale ten obrázek není tak starý. Vidíme na něm vzadu betonový sloup elektrického vedení a kolem ohniště moderní plastové sedačky. Je to obrázek starý asi tak 20 let, ale dnes už tak často někoho opékat vuřty u rekreačního objektu neuvidíte.

V posledních desetiletích jsme se změnili více, než si sami dokážeme přiznat. Kolem měst vyrostly tisíce rodinných domků, a tak už se táboráky v kruhu z kamene moc neprovozují. Ostatně, mnohde je to zakázáno.

Všechno kolem nás zasáhla vlna toho, čemu se říká globalizace. A protože zasáhla prakticky celý svět – svými technickými vynálezy, ale i svojí kulturou a také stravovacími návyky, je jasné, že se nemohla vyhnout ani krbům, grilům a jejich řešení, umístění a používání.

UDÍRNY A ZAHRADNÍ KREY

Ovšem touha posedět venku, mít k dispozici živý oheň a něco si na něm připravit, ta nás nepřešla.

A tak si to pravěké ohniště, které nás doprovází desetitisíce let, upravujeme do moderní podoby. Ale stále má ten samý účel. Jistěže už na něm neupravujeme potravu každý den, ale jen když máme chuť a čas. A protože jsme moderní (rozuměj: zhýčkaní, zmlsaní a pohodlní), děláme to moderně.

2)

Naše tvoření

Nejprve se podívejme na
několik základních řešení.
I přesto, že si dnes můžeme
všelijaké krby a udírny,
ba celé stavebnice a zahradní
řešení koupit, stále v nás
zůstává potřeba vytvořit si
něco svého.

Originálního. Netuctového.

Třeba jednoduchý zahradní přístřešek s posezením a krbem. Jako na obrázku 1.

Nalezneme jej v rohu jedné pražské zahrady, na zahradě domku ležícího na okraji města. Tam si majitelé postavili otevřený krb pod jednoduchým přístřeším, podle vlastního návrhu. A vlastníma rukama. Krbová zahradní sestava se opírá o zeď sousedního hřiště, takže při provozu sousedy obtěžuje minimálně. Krb a posezení kryje tzv. rovná střecha. Při jejím řešení se nesmí zapomenout na sklon cca 2 cm na 1 metr vzdálenosti, aby se v běžné střešní nerovnosti nedržela voda a mohla odtékat. Což je u rovné střechy jeden z největších problémů. Na volné straně konstrukce zahradní sestavy drží střechu sloup.

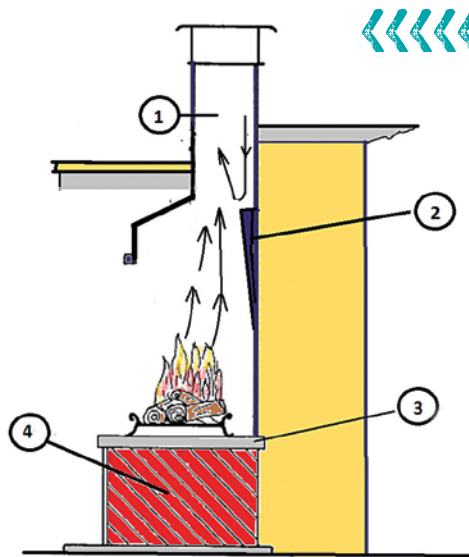
Ohniště je postaveno vyvýšené, na klenutém základě. Pracovní plocha, tedy dno ohniště, by mělo být ve výši cca 80 až 85 cm. Odkouření je řešeno koupnou nerezovou komínovou částí se stříškou. Průměr odkouření bývá u takovýchto otevřených krbů okolo 180 mm až 200 mm. Na stěně ohniště je držák, díky němuž lze připevnit grilovací část.

Obrázek 1:

Malé zastřešené zahradní posezení u domku na okraji Prahy. Autorem řešení i stavitelem je vysokoškolský učitel, specializace chemie.

Obrázek 2:

Ukázka možnosti technického řešení otevřeného zahradního krbu.

1. Nerezový komín, průměr 180 – 200 mm.
2. Vnitřní překážka, „zub“ bránící aby po zadní stěně komína nevtékal se shora do ohniště studený vzduch.
3. Pracovní plocha ve výši cca 85 cm.
4. Vyzdřený podstavec, pro odlehčení a úsporu materiálu může být zepředu s klenbou.

Stavebník použil řešení s otevřeným ohništěm (obrázek 2).

Jednoduché řešení zajišťuje běžný provoz, je stavebně a technicky nenáročné. Technická data a rozměry pak lze vyvodit z dalších informací v knize.

Krby s otevřeným ohništěm trpí často problémem, že se kouř začne vracet a místo komínem část spalin odchází „portálem“, tedy otvorem ohniště. To způsobuje fyzikální jev, kdy po jedné straně odkouření stoupá teplý vzduch – spaliny – nahoru, a po zadní stěně komína začne dolů do prostoru nad ohniště klesat chladný vzduch. Tomu se zabrání římsičkou v komíně, nad místem, kde se začne lapač kouře zužovat do komína.